

HØJSKOLER

SOMMERENS MUSIKKURSER

På et redaktionsmøde i foråret faldt snakken på ferieplaner. Det viste sig, at flere af os skulle på kursusferie, og vi besluttede da, at vi hver især ville videregive vores oplevelser og fortælle om kursusferie i almindelighed. - Det må dog tilføjes, at ikke alle sommerens musikkurser er repræsenteret her.

Det er desværre, kan man sige, vores indtryk, at hovedparten af kursUSDeltagerne er pædagoger og akademikere; men det er nu ikke kursernes skyld, da flere af den udtrykkelig lægger op til, at alle interesserede kan være med og har mulighed for at få noget ud af det. Positivt er det dog, at aldersspredningen har spændt helt fra ca. 15 - 75 år.

Prisen for kurserne anddrager ca. 700 - 800 kr. pr. uge; og er kurserne på 14 dage og derover, er der mulighed for at få stats- og kommunestøtte, alt afhængigt af ens indkomst det foregående år.

Pædagoger kan, ved indsendelse af en begrundet ansøgning, i et vist omfang få dækket kursusudgiften fra deres arbejdsplads.

Du kan rekvirere kursusplaner og yderligere oplysninger hos:

Højskolernes Sekretariat,

Vartov opg. 6,

Farvergade 27,

1463 København K

"MUSIK OF BEVÆGELSE" på Danebod Højskole
En "rapport"

Danebod Højskole opstod som et monument over danskheden på Als i årene omkring genforeningen. Det er således en højskole med mange traditioner. Og i lighed med mange af landets andre højskoler har Danebod efter en kriseperiode gennemgået en foryngelseskur i de senere år. I stedet for at negligere de ret så afgørende ændringer i elevrekrutteringen har man i vid udstrækning forsøgt at komme elevernes ændrede situation og behov i møde. Fagområder som økologi og alternativ energi har holdt deres indtog. Og musik er blevet et centralt fag i skollens hverdag.

De to sidste somre har Danebods musik-, dramatik- og gymnastiklærere Tinne og Henrik Svane stået bag et 6-dages kursus i "Musik og bevægelse". Begge gange med stor succes (Jeg ved det, for jeg har selv været med begge år!)

En af grundene til kursets succes kan man søge i dets titel. I en så kropsfornægtende, berøringsangst og bevægelseshæmmet kultur som vores er det simpelthen en elementær befriende oplevelse at føle sin egen krop tøj op og fungere. Og det er en lige så elementær skønhedsoplevelse at se et halvt hundrede "normaldanskere" bevæge sig harmonisk og

afslappet, halvdrømmende til en langsom græsk folkedans som "Miserlou". - Disse iagttagelser er på mange måder banale, men man skal ikke undervurdere styrken i de oplevelser, der er tale om. Et eksempel: Man tror det er løgn, at det er muligt at få en hel sal fuld af mennesker til i en halv times tid at gentage en meget simpel trinfigur (over to takter) akkompagneret blot af en enkelt congafigur (for interesserede):

Men hvad skal man så sige til, at en snes mennesker fortsætter dansen i ti minutter efter at akkompagnementet er hørt op?! Midt på dagen, uden forudgående indtagelse af spiritus eller andre former for stimulerende midler??!! Det er stærke primitive behov, der er på spil, og det siger måske mere tydeligt end så meget andet, hvor lidt vores normale tilværelse er i stand til at tilgodese vores fysik, rytmik og motorik.

Integrationen af musik og bevægelse søges på kurset tilvejebragt primært gennem (musik) dramatik og lydformning, desuden gennem en halv times fællesdans ved middagstid. Men den kunne såmænd med fordel gennemføres i forbindelse med flere af de øvrige aktiviteter.

En anden grund til kursets succes er bredden og alsidigheden i såvel de organiserede som de mere spontane aktiviteter. I år gik spektret således fra dramatisering af et grønlandsk sagn til fusion af sionsrock, fra sækkepibemusik til jazztrommesoloer, fra gamle Stine Tækkers viser til rytmisk korsang. Øre og hjerne møder på den måde hele tiden nye udfordringer. Man tvinges til at opgive vanelytning og vanetænkning.

En tredje grund er de tilknyttede læreres faglige kunnen og sociale engagement. Dette skal ikke være

stedet for en skamrosning af instruktørerne, jeg vil i stedet nøjes med at referere, hvad der foregik. Henrik og Tinne Svanes indsats er allerede nævnt. Herudover underviste Christian Alvad i samspil (begyndere og viderekomne), Ed Thigpen i trommespil (eller rettere i "Rytmeanalyse og grundlag for koordination"), og Niels Hausgaard drev et viseværksted. Samspils- og trommeholdene var næsten udelukkende lagt reproduktivt an, mens der i Niels Hausgaards værksted blev produceret mange gode tekster og melodier, - sange om arbejdsløshed, nøgne piger i aviserne, mad m.m. Herudover fandt en masse kursister sammen om diverse former for sammenspil i pauserne, og det skyldes især et andet træk ved et kursus som dette: at det i meget ringe grad virker elitært. Undervisningen er krævende uden at være ambitiøs, målrettet uden at være perfektionistisk, niveaudelt uden at være konkurrencepræget eller kompleksfremkaldende. Det giver en konstruktiv og behagelig arbejdsatmosfære og det er nok også baggrunden for den meget omfattende aktivitet om aftenen, hvor vi lyttede, sang og dansede til tidlig morgen. Hver morgen! Meget af dette hænger selvfølgelig sammen med, at de allerfleste af os var og er uvante med højskoleatmosfæren og højskolesamværets muligheder. Som en af kursisdeltagerne formulerede det: "Jeg har fundet ud af, at dette kursus koster 5 kr. i timen. Så hvorfor skulle jeg sove?" Men det hænger også sammen med, at "Musik og bevægelse" er præget af en form for musikalsk kreativitet, som samtidig er meget social. Der er ingen der fører sig frem på andres bekostning. Der er ingen, der bliver undertrykt af andres kunnen. Ingen jam-imperialisme. Alle deltagere får lov til at blomstre og gi', hvad de kan, på et eller andet tidspunkt. Det skyldes ikke kun, at de store musikalske talenter fortrinsvis opsøger andre kurser. Det skyldes i nok så høj grad, at også de dygtige

musikere på Danebod sætter samværets kvaliteter over den musikalske udfoldelse.

Og resultatet er et meget anbefalelsesværdigt kursus.

Lars Ole Bonde

KUCHEZA

Herning-kurset i rytmisk musik og bevægelse

På tredje år arrangerede Herning Højskole med stor succes kursus i rytmisk musik og bevægelse.

Kursets overskrift Kucheza kræver en nærmere forklaring, - Kucheza er et swahili-ord; det betyder i første række "at lege", men ordet rummer samtidig "at spille", "at synge" og "at danse". Og det var disse aktiviteter, man søgte at samle ved at integrere musik og bevægelse i samme kursus; der altid holdes i sidste halvdel af juli, - i år med 70 deltagere.

Kursusplanen var meget enkelt udformet: Arbejdsperioder i hold hver dag kl. 9-11.30 og igen kl. 15-17.30, og hver aften var der skiftevis kor og slagtpøjsspillegruppe.

4 af kursets arbejdsperioder blev brugt til samlet aktivitet over emnerne "leg og samfund", "børn og kucheza", musik og samfund" og "fest, dans og samfund". De var alle lagt godt til rette ved, at vi beskæftigede os med nogle faktiske forhold, som mundede ud i diskussioner om, hvordan vi kunne bruge kucheza.

Det ser umiddelbart ikke ud af ret meget, men alligevel havde døgnnet ikke timer nok. I hver pause og selvfølgelig i aften- og nattetimerne fandt man sammen på tværs af holdene, hvor der så opstod masser af spontane aktiviteter, og meget udbredt var

det, at man videregav til hinanden, hvad man lige havde arbejdet med, og fik det prøvet i nogle nye sammenhænge. Alle fungerede på den måde som lærere og elever for hinanden, hvilket var med til at give et meget fint socialt fællesskab.

Der var tre organiserede hold. Hold 1 ved Peder Kaj Pedersen og Erik Westberg var et decideret spillehold, hvor vi i sammenspilsgrupper arbejdede med f.eks. genrer inden for rytmisk musik, spændende fra disko, funk, reggae, latinamerikansk og blues til fri musik. Vi spillede såvel deltagerkomponerede som færdige kendte numre.

Hold 2 ved Helle Arnfred og Leif Falk arbejdede med bevægelsesteknikker og udviklede samarbejdet mellem krop, stemme, tromme og andre instrumenter gennem improvisationer og mere fastlagte temaer.

Hold 3 ved Bodil Larsen og Steen Nielsen var også et musik og bevægelsehold, hvor udgangspunktet lå i brugen af rytme, sang, drama, leg og dans.

For alle hold gjaldt det, at der ikke krævedes nogle bestemte forudsætninger for at kunne deltage; og det var en fantastisk oplevelse at være med et sted, hvor dygtige og mindre dygtige arbejdede så godt sammen, uden man havde en følelse af at indgå i en konkurrencementalitet, der ellers er herskende i dagens samfund.

Puls (grundslag), periode og underdelinger, 3 grundelementer i rytmisk musik var som kodeord for såvel musik- som bevægelsesfolkene. Hele tiden blev der arbejdet med, at musikerne måtte have en kropslig fornemmelse af musikken og danserne af dansen; det var simpelthen fundamentet for et godt fungerende samarbejde og en helhedsfornemmelse. Selv om undervisningen ikke var decideret produktorienteret, men først og fremmest baseret på, man

fik noget råmateriale, metoder og ideer til at arbejde videre med selv, kunne vi alligevel fint udfylde to meget gode fester med vores egen musik, lege og danse. Disse fester viste, hvor stærkt et fællesskab kan blive, når alle deltager aktivt og føler et ansvar over for et fælles projekt.

Den ene spændende enkeltoplevelse efter den anden kunne nævnes, men jeg vil i stedet stærkt opfordre læseren til selv at prøve højskolelivet. Det er en indholdsrig og samtidig en billig måde at holde ferie på.

Trine Weitze

KVINDEMUSIKSTÆVNE I ASSENS

For andet år i træk blev der afholdt kvindemusikstævne i sommerferien i perioden 23/6 - 8/7, denne gang på Arbejderhøjskolen i Assens.

De fastlagte aktiviteter var:

- 1) instrumentalundervisning
- 2) sammenspil
- 3) kursusfag

På instrumentalholdene var vi delt i hold med samme instrument, f.eks. blæsere, violiner og el-pianoer.

Holdstørrelsen var noget varierende, alt efter hvilket instrument, det drejede sig om. Harmonikaholdet var lille (ialt 2) og el-pianoholdet meget stort.

Holdene var ikke niveaudelte, og det gav undertiden problemer for hhv. begyndere og de mest rutinerede. Det gjaldt dog mest på de største hold.

Undervisningen formede sig på den måde, at læreren gav teknisk vejledning, små fif, skalaer etc.. Man kunne også få taget nogle af de musikalske problemer op, som man blev stillet over for på sammen-

spilsholdene.

Eftermiddag og aften var vi delt i to hold, som forskudt af hinanden havde hhv. sammenspil og kursusfag.

Sammenspilholdene var sat sammen efter musikalsk genre: rock, jazz-beat, latin, fri musik og akustisk folkemusik. Disse hold var også af forskellig størrelse og nogle endog med dobbeltbesætning.

Undervisningen var her som på instrumentalholdene meget lærerstyret, hvilket iøvrigt fungerede fint på de fleste hold. Ind imellem blev det dog diskuteret, om andre former kunne påvirke flere til at tage initiativer, så ikke hele ansvaret for gruppens aktivitet lå på læreren.

De fleste sammenspilshold fungerede som en social enhed, hvor der ud over de emner læreren kom med, også ind imellem var tid til mere frit eksperimenterende sammenspil og snakken om tekstindhold o.l.

Ved siden af disse undervisningstilbud var der i frokostpausen instruktion i mixning, instrumentpleje og trompetspil for decideret begyndere (!).

Der var ikke på forhånd lagt nogen rammer for kursusfagenes indhold. Fra arrangørernes side var der lagt op til at deltagerne selv skulle lægge form og indhold i disse timer. Og det var ikke forslag der manglede: tekstskrivning, sangimprovisation, dramatik, musik og pædagogik, krop og bevægelse. Desværre var der kun få af disse forslag, der blev ført ud i praksis. Der var dog en hel del, der samledes i grupper uden nærmere defineret emne for at diskutere stævnet, kvindemusik og politik i det hele taget.

Diskussionerne drejede sig dels om de fysiske rammer og de sociale omgangsformer på stævnet, dels om mere generelle temaer, såsom forsøg på at afgrænse "begrebet" kvindemusik ud fra de stadigt tilbagevendende spørgsmål: "Hvad er kvindemusik?"

og "Hvad skal kvindemusik være?", herunder musikkens rolle i forhold til publikum.

De konkrete diskussioner gik godt, mens de mere generelle havde en tendens til at fuse ud. Selv om de tangerede nogle meget spændende problemkomplekser, bevægede diskussionerne sig på et så ukonkret plan, at de blev svære at forholde sig til, og mange i gruppen droppede ud.

Kursets deltagere kom med meget forskellige forventninger og politisk musikalsk baggrund. Nogle kom med ønsket om at spille musik i en tryk sammenhæng og iøvrigt have det rart, andre kom med ønsket om at udvikle de perspektiver, der ligger i den aktuelle kvindebevægelse, andre igen kom med forventninger om i fællesskab med andre kvinder at kunne forbinde kvindekampen med politiske aktiviteter i andre sammenhænge.

Derudover var der problemet med at nedbryde de sociale barrierer mellem de grupper af kvinder, der i forvejen kendte hinanden godt, og de der var "nye i faget".

I den forbindelse er der to ting, som må drages frem for at belyse nogle af de problemer, vi oplevede på stævnet:

1) de trange pladsforhold

2) kursusfagenes manglende struktur.

Ad.1) Det at vi var for mange kvinder i forhold til skolens størrelse og kombination af soverum og sammenspilrum i samme hus, gjorde det meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at mødes og jamme spontant på tværs af undervisnings holdene og -tiderne. At denne mulighed for at udfolde sig og lære hinanden at kende på en umiddelbar måde ikke fandtes, var en væsentlig årsag til, at det var svært at opnå den følelse af fællesskab og tryghed, som er nødvendig for et godt samvær. Det ideelle ville være, at hvert sammenspilshold havde sit eget faste lokale (adskilt fra soverummene), således

at alle også havde mulighed for at jamme om aftenen. Hvis alle deltagere desuden havde kursusfag og sammenspil på samme tidspunkt, ville mulighederne for fællesaktiviteter være langt større.

Ad.2) Det er ikke muligt at forene alle de forskellige rettede interesser, der var repræsenteret ved kvindestævnet, men vi mener, at ved at strukturere kursusfagtimerne lidt fastere, ville vi kunne få flere af de praktiske og ideologiske problemer frem, som vi står i som kvinder og kvindemusikere. Skriftlige eller mundtlige oplæg (som f.eks. det nogle kvinder fra Århus holdt i weekenden om international kvindemusik), eller et konkret arbejde med mere målrettede praktiske ting, f.eks. en cabaret, ballet, ville kunne have inddraget flere uden samtidig at bremse for de flyvske ideer.

Ud over de her nævnte ting føler vi, at der var en stor åbenhed på stævnet over for ideer og initiativer i det hele taget, og at der i et sådant kvindemusikstævne ligger en masse muligheder, som forhåbentlig vil blive videreført og -udviklet ved næste års stævne.

Grith Hansen og Anne Grethe Dyrholm

MUSOC-STEVNE PÅ KOLDING HØJSKOLE

Musoc-grupperne i Århus, der er en organisering af amatørmusikere, som spiller politisk musik, arrangerede i perioden 13-25/8 et stævne på Kolding Højskole om politisk musik. Det gjorde vi dels fordi vi selv var inde i et diskussionsmæssigt dødvande, dels fordi vi mente, at vi kunne få mere ud af at dygtiggøre os instrumentalt i samlet flok, end hvis

det blot var op til den enkelte at løse sine musikalske problemer. Vi kunne på denne måde både lære noget af hinanden og få sat diskussioner igang. Samtidig ville et sådan stævne bryde den faste gruppestruktur, vi arbejder inden for til daglig - især hvis der også var folk uden for Musoc, der meldte sig. Vi ville således få - og fik - en meningsfuld og lærerig sommerferie.

Vi valgte at tage på Kolding Højskole fordi den holdningsmæssigt ligger tæt op ad de ideer, vi gjorde os om løsning af de praktiske problemer såsom madlavning, børnepasning, rengøring m.v.. Opdelingen af højskolen i gruppehuse passede vores behov for mange og små øvelokaler glimrende - og der var aldrig vrøvl med aftenjam osv.

Vi havde på forhånd lavet et tilmeldingsskema, hvor folk skulle vælge sig på enkeltinstrumentundervisning og sammenspilsinstrument. Til stævnet havde vi hyret en række lærere udefra - plus at vi regnede med at lære noget af hinanden. Vi havde lærere til enkeltinstrumentundervisning på bas, guitar, sax, klaver, trommer og percussion. Undervisningen foregik på små hold om formiddagen. Hvert hold havde to formiddage med lærere, én uden lærer om ugen og desuden skulle hvert hold sørge for frokost en formiddag ialt. Resten af formiddagene gik med øvelse og afslapning.

Om eftermiddagen havde vi mellem frokost og kl.15 afsat tid til diskussioner - og det var absolut spillefri tid, hvilket også blev overholdt. Vi havde indkaldt forskellige folk fra venstrefløjens musikmiljø til at holde oplæg og til at sætte kul på diskussionerne. I første uge havde vi besøg af Jan Sangsted, der fortalte om den svenske musikbevægelse, og Hanne Rømer (der også var lærer på kurset) holdt oplæg om musikeres vilkår i Danmark,

specielt de vilkår, der gælder musikere, der forstår sig som socialister. I anden uge havde vi besøg af Henrik Glahder, der holdt oplæg om politisk musik og den måde, den konsumeres på. Arne Würgler holdt oplæg om tekstproduktion, og Carsten Sommer fortalte om det danske SAM - et distributionssystem for de små venstreorienterede pladeforlag herhjemme.

Efter kl. 15 gik sammenspilsgrupperne igang. Grupperne var sat sammen hjemmefra ud fra folks instrument og sammenspilsønsker. De eksterne lærere var her koblet på som igangsættere og indpiskere. Alle stilarter blev spillet - funk, reggae, jazz, folk, samba osv. osv.

Senere fik vi samlet tingene mere op, og kom igang med at diskutere musikkens politiske udtryk. Ganske vist ikke særlig meget som en samlet diskussion men på hus- og gruppeniveau gik diskussionerne. Men måske er det muligt at tilrettelægge det bedre næste år.

På stævnet havde vi endvidere hyret nogle lydfolk fra Århus, der dels skulle instruere os i at sætte anlæg sammen, dels skulle lære os at mixe lyd direkte fra en scene. De havde taget optagerudstyr med, så vi kunne få optaget de numre, vi havde spillet på sammenspilsholdene.

Vi afsluttede stævnet fredag aften med en stor fest hvor de fleste grupper spillede for hinanden, og det viste sig, at der faktisk var blevet lavet virkelig spændende musik på stævnet.

Hvis vi skal vurdere stævnet, kan man sige, at første uge var vist rigeligt spillefixeret, hvorimod diskussionerne kom frem i anden uge - dels sat i gang af fællesmøderne, dels af sammenspilsholdene. Men der manglede nok en fælles opsamling på speci-

elt den sidste uges diskussioner. Om det sociale samvær kan siges, at ingen udelukkende vurderedes på deres musikalske kunnen, som der ellers kan være tendens til på nogle musikhøjskoleophold. Der var en rolig og afslappet atmosfære - det var f. eks. sjældent, der var problemer med at få folk til at melde sig til forskellige arbejdsopgaver osv.

Kurset har som helhed været så vellykket, at det vil blive taget op igen til næste år, hvor vi vil prøve at rette os efter den kritik, der kom op på det fælles evalueringsmøde. Det drejede sig specielt om inddelingen af dagen og opsplitningen på de mange forskellige grupper.

På Musoc's vegne
Henrik Adler og Charlotte Fenger

AKTIVITETSOVERSIGT

KURSER I RYTMISK MUSIK

Fajabefa, Kbh., Den rytmiske Aftenskole laver følgende weekendkurser i rytmisk musik:

Rock for begyndere ved H.V. Ottesen d. 22., 23. og 29.-30. sept.

Jazz/rock for viderekomne ved Bjarne Roupe 6.-7. og 13.-14. okt.

Sammenspil for begyndere ved Niels Harris 27.- 28. okt. og 3.-4. nov.

Fri musik for hvem som helst.

Nærmere oplysninger, tilmelding osv.: Jeppe Nyløkke, Halskovgade 7, st., 2100 Kbh. Ø. Tlf.: 01-385002 eller Kjeld Lauritzen, 01-228124, Lars Frederiksen, 01-124067.

Pædagogstævne

I dagene fra 14. - 20. oktober (dvs. i efterårsferien) afholder Den danske Jazzkreds i samarbejde med Danmarks Sanglærerforening og Københavns Musiklærerforening et kursus i rytmisk musik. Programmet vil byde på aktiviteter af såvel teoretisk som praktisk musikalsk/pædagogisk karakter. Undervisningens sigte bliver først og fremmest at give deltagerne større faglig dygtighed og dermed sikkerhed i hverdagens undervisningssituationer indenfor det rytmiske område.

Kurset vil bestå af en blanding af obligatoriske rotationskurser, tilvalgskurser og fællesarrangementer omfattende bl.a. teori, sammenspil, arrangement, korsang med ledsagelse af rytmegruppe og blæsere, slagtpøjsinstruktion, pianolab. m.m.. Lærere er bl.a. John Tchicai, Holger Laumann, Karsten Simonsen, Ib Buchholtz Hansen, Poul Chr. Nielsen, Finn Roar, Birger Sulsbrück.

Undervisningen er specielt beregnet for folkeskolens musiklærere, seminarielærere samt lærerstuderende, der sigter mod en musikuddannelse.

I kraft af et direkte tilskud fra kulturministeriet til stævnet på 50.000 kr., kan prisen pr. deltager for de seks døgn holdes på 1.350 kr..

Program og tilmeldingsblanket kan rekvireres fra:

Københavns Musiklærerforening

Poul Milberg Petersen

Hjortevænget 51

2880 Bagsværd

tlf.: (02) 98 37 51

eller

Den danske Jazzkreds

Administrationen

Borupvej 66 B

4683 Rønnede

tlf.: (03) 71 13 27